

GUIDEUTBILDNINGEN FÖR NATURUMS SÄSONGSPERSONAL

ÅSA ELFSTRÖM
ANDERS ARNELL

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Swedish Centre for Nature Interpretation (SCNI)

Guideutbildning för naturum – och nationalparker

Anders Arnell, SLU CNV

Åsa Elfström, naturum och nationalpark Söderåsen

Vad är det för utbildning?

- Utbildning för naturums säsongsanställda, med Studiefremjandet
- Uppdrag från Naturvårdsverket: utbildningspaket för naturum
- Samråd med naturum
- Omfattar två dagar, kan anpassas
- Även för andra aktörer, gärna i samverkan

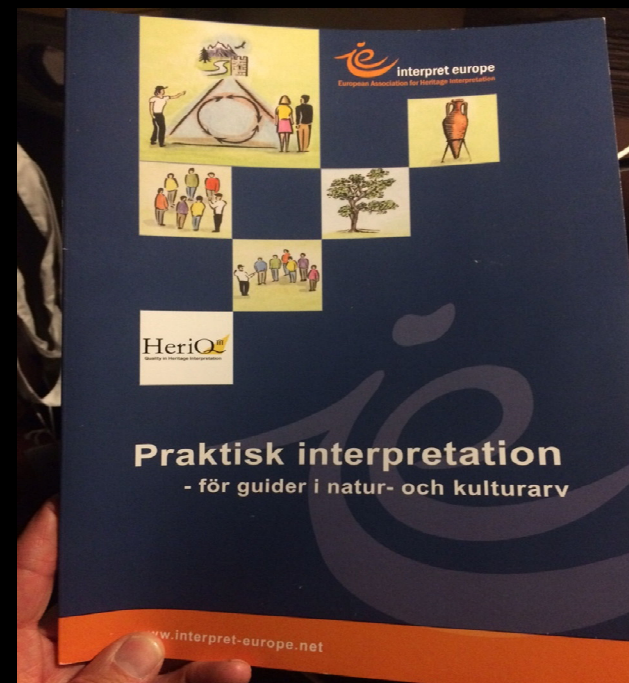
Utbildningens innehåll

Presentationer, filmer, praktiska övningar

Praktisk interpretation

Guiden för naturguiden

- Introduktion och drivkrafter
- Grunder i naturvägledning
- Planering av guidning
- Att ge och ta emot respons
- Praktisk guideteknik
- Guida för varandra (två gånger)
- Utvärdering och reflektion

Grunder i naturvägledning

- Vad naturvägledning är
- Övning om meningsskapande
- Kvalitet i naturvägledning
- Några grundbegrepp
- Film om grunder och planering

Några grundbegrepp

- Tema: vad man önskar att deltagaren ska få med sig från guidningen.
- Fenomen: det vi guidar om, något deltagaren kan uppleva med sina sinnen.
- Ämne
- Fakta

Verktyg för planering av guidning

- Öppna frågor – för att bjuda in deltagarna i guidningen
- Formationer – deltagare, fenomen och guide i förhållande till varandra
- Stegstenar
- Hjälpmedel och rekvisita

Stegstenar

Metoder som underlättar för deltagaren att förstå och skapa en relation till fenomenet.

Exempel:

- Berättelser
- Sinnesupplevelser
- Illustration (foto, teckning, diagram)
- Liknelser, jämförelser
- Kontraster, byta perspektiv
- Verkliga exempel

Övning om detta ingår i kursen.

Strobilomyces [CC BY-SA 3.0
(<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)]

Egna guideövningar

- Planera (med hjälp av planeringsblad)
- Reka lämplig plats för guidningen
- Grupper om 3-4 personer + ledare
- Guidning, egen reflektion
- Respons, diskussion, avrundning

Filmer: Praktisk guideteknik och Reviewing

- **Praktisk guideteknik, Ulrik Alm**
  - Se dina deltagare, gör dig hörd
  - Formera gruppen, ta kommandot
  - Ljuset på dig, medljus för deltagarna
  - Ge tid och plats för alla
  - Engagera flera sinnen
- **Reviewing, Anders Arnell**
  - Gruppens perspektiv och reflektioner

Hur kan utbildningen göras i nationalparker?

Schema

endagsutbildning naturvägledning

9.00 – 9.30	Fika Introduktion
9.30 – 10.30	Grunder i naturvägledning (begrepp/tankar)
10.30 – 11.30	Planering av guidning (verktyg)
11.30 – 13.00	Lunch Planera inför guideövning
13.00 – 13.45	Praktisk guideteknik
13.45 – 14.00	Att ge och ta emot respons
14.00 – 15.30	Guida för varandra
15.30 – 16.00	Utvärdering och reflektion
16.00 – 16.30	Fika Avslut/hur gå vidare?

Utvärdering

endagsutbildning naturvägledning

Bra initiativ att erbjuda utbildningen för externa.

TVå dagar hade varit bra så att alla potentiella hade fallit ner.

Bra utbildning! Ännu mera praktiska övningar, småövningar under tiden, hade varit kul och lärorikt.

tsintryck av utbildningen, på en skala 1-5, där 5 motsvarar utmärkt
trevlig, varierande, lärorik

5 Bra komplement av materialet
Har du förslag på hur utbildningen skulle kunna bli bättre? Motivera gärna.
Teor inte det för pass med teor ☺
...mer tid, 5 bra pedagogiska
bra material.

Om du jämför med innan kursen, hur har dina kunskaper inom följande områden förändrats?
+ jag känner mig säkrare/mer kunnig inom området
0 ingen förändring
- jag känner mig mer osäker/okunnig inom området

...garna.	f
respons för att	f
kunna se var jag	0

Lagom stor grupp.
Ganska mycket info under dagen, vid fyra börjar man bli trött.
Jättebra med den praktiska guideövningen, kul att höra alles.

Kul att få köra "test guidning"
Tack för idag!

Tack för oss!

UTBILDNINGEN FÖR GUIDEINTRESSERADE PERSONER MED UTLÄNDSK BAKGRUND

KATRIN JONES HAMMARLUND

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE

Utbildningspaket för flerspråkiga **NATURVÄGLEDARE** med fokus på nya svenskar

Katrin Jones Hammarlund, SLU Centrum för naturvägledning
Webbinarium om fortbildningar efter aktörsutbildningar

Välkommen ut till Sveriges finaste natur!

- Du behöver inte boka plats för att få tillgång till upplevelserna i Sveriges nationalparker. Inte heller lösa entrébiljett. Allt du behöver göra är att njuta och låta dig inspireras att upptäcka vår mest exklusiva natur. Du kan börja här och nu!
- Så står det på sverigesnationalparker.se
- Information på svenska, engelska, tyska och samiska

Kan alla ta del av Sveriges finaste natur?

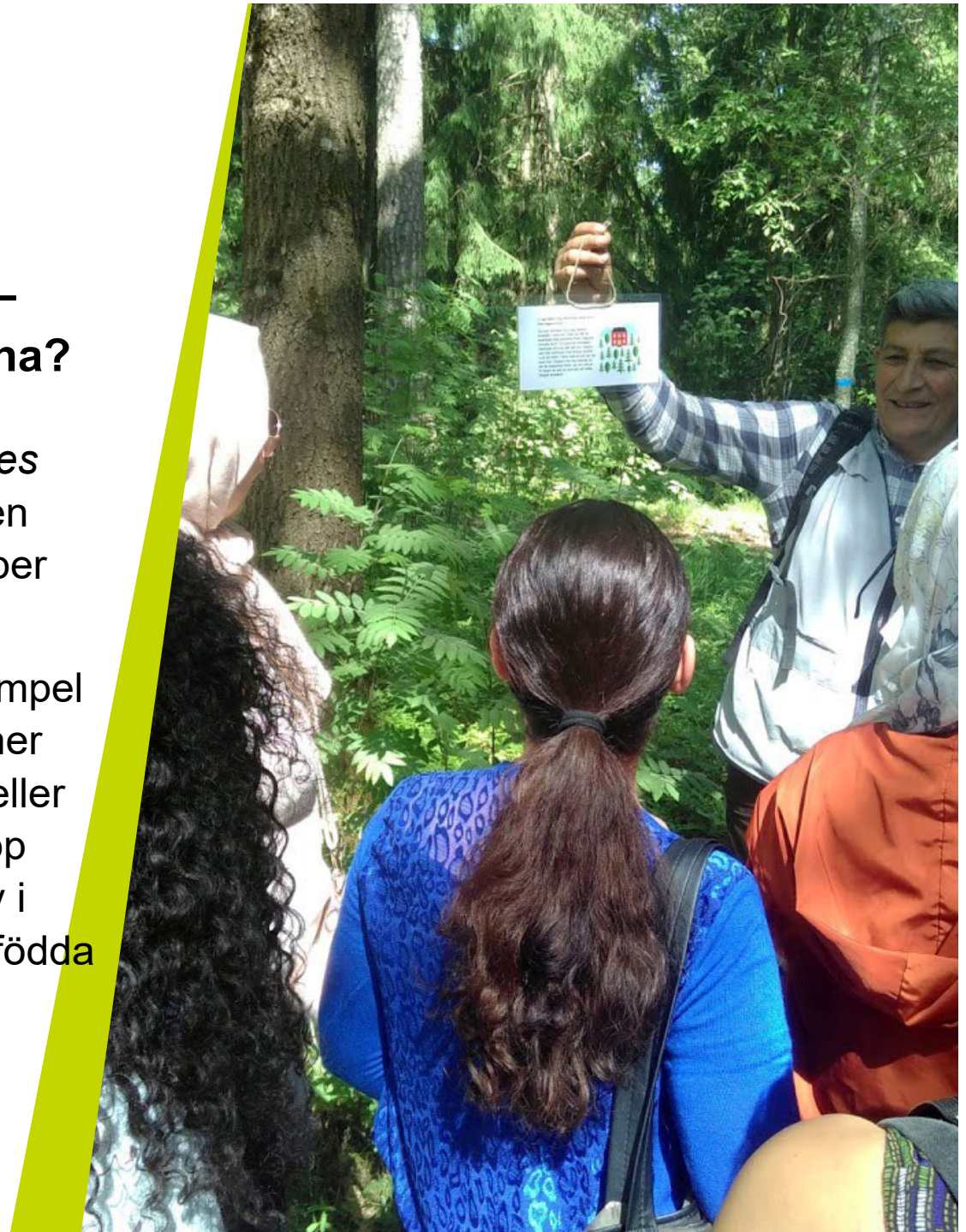
- Jovisst, men vet alla att man faktiskt får?
- Vet alla vad man får och inte får göra?
- Hur ser det ut med tillgängligheten för nyanlända och för svenskar som bott här länge, men inte är integrerade i naturen?

Målgruppen nya svenskar – hittar de till nationalparkerna?

- *Besökarundersökning i Sveriges nationalparker*: gjord sommaren 2019 berör att ovana målgrupper inte hittar till NP
- Andra undersökningar (till exempel *Friluftsliv 2018* visar att personer som växt upp utanför Europa eller som har föräldrar som vuxit upp utanför Europa utövar friluftsliv i mindre utsträckning personer födda i Europa.

Är det viktigt att satsa på just målgruppen nya svenskar?

- Ja, ett viktigt friluftsmål är att skapa goda förutsättningar för alla att ägna sig åt friluftsliv.
- Övana att besöka svensk natur
- Ökad hälsa – målgruppens upplevda hälsa är sämre
- En integrationsaspekt

Antonios

- *Jag var rädd för snö i början när jag kom till Sverige. Det är viktigt att också integrera människor i vädret!*

Hala

- *När jag kom till Sverige såg jag inte naturen.*
- *Om man vill komma in i svenska samhället så är naturen det bästa sättet*
- *Jag är uppvuxen med krig. Jag som kvinna kunde inte gå ut. Naturen var otrygg för kvinnor.*
- *När jag började jobba för Naturskyddsföreningen och vara ute mer kändes det som om jag fick nya organ. Jag ser äntligen naturen och nu känns den som hemma.*

Adil

- *Vi var ute med en grupp i Örebro. Vi tittade på fåglar. Vilde gärna visa dem en hackspett, men den dagen såg vi ingen. Några dagar senare ringde en man mig och var så glad. Han hade själv gått ut med några andra för att se hackspetten. Och de hade de gjort! Men det som gjorde mig mest glad var att de vågade ge sig ut själva!*

Hur når vi målgruppen?

Anlita personer som kan flera språk
som naturvägledare i er nationalpark

- Utbildning enligt CNV:s nya:
*Utbildningspaket för flerspråkiga
naturvägledare med fokus på nya svenskar*
- Naturnära jobb 2021 – samordnare
på länsstyrelserna
- Samverkan mellan er aktörer i NP
och länsstyrelserna?

UTBILDNINGSPAKET FÖR FLERSPRÅKIGA
NATURVÄGLEDARE
MED FOKUS PÅ NYA SVENSKAR

Naturvägledare i Örebro guidar många nyanlända i skyddad natur

Adil, Antonios och Hala är tre naturvägledare som kan flera språk

Adil Sadiku (t.v.) och Antonios Hanna (t.h.),

Hala Buraq

Naturvägledare i Uppsala träffar barn och föräldrar i socioekonomisk svaga områden

Välkommen ut till Sveriges
finaste natur!

LUFTEN ÄR FRI
FRILUFTSLIVETS ÅR 2021

Tack för uppmärksamheten!

Kontaktuppgifter

Katrin Jones Hammarlund
SLU Centrum för naturvägledning
katrin.jones.hammarlund@slu.se

073-800 92 45

slu.se/cnv

SCIENCE AND
EDUCATION
FOR
SUSTAINABLE
LIFE

SVERIGES
NATIONALPARKER

ALLMÄN FRÅGESTUND

Frågor till alla presentatörer

WEBBINARIER NÄSTA ÅR

Några förslag:

- Hur utbilda, samarbeta och ställa krav efter aktörsutbildningen
- Hur jobba förebyggande med naturvägledning
- Hälsa i skyddad natur

Andra förslag?

Tack för att ni deltog!

Inspelning av webinarier publiceras på
www.slu.se/dokumentation-np-webbinarier.

Frågor? Per.sonnvik@slu.se

slu.se/cnv